

NOORD-BRABANDER.

Zaterdag 11 Mei

DICERE VERUM QUID VETAT?

HORATIUS.

Dit blad verschijnt driemaal per week, en wel Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. De prijs van hetzelfde is f 3-00 per drie maanden; franco tot aan het naaste Postkantoor f 3-50. Advertentien worden tegen betaling van 15 cents per regel en diegenen welke reeds 5 regels behoeven, tegen 75 cents geplaatst, behalve voor iedere Advertentie 36 cents voor aan het Rijk verschuldigde Zegelstempelen, de Advertentien, Behendmakingen en andere Stukken, behooren op ongezegeld papier, franco te worden ingezonden aan het Bureau van den Noord-Brabander te Hertogenbosch.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 7 Mei.

Deze dagen zijn er te Blozheim, in Baden, vedregeande onge-regeldheden voorgevallen. De werkheden der aldaar talrijke fabrijken van gouden en zilveren werken, ontweerden over eene verlan-ging van hunnen arbeidstijd, ofschoon zij tevens een hooger loon zouden ontvangen, waren ten getalle van vijf of zes hondredde za-men geschoold, en hadden aan de fabrijkgebouwen groote schade aangericht, terwijl de gendarmerie en politie hi hare pogingen om de orde te herstellen, te kort schoten. In den nacht van den 4 dezer zijn 200 man dragonders en een regerings-commissaris uit Karlsruhe derwaarts vertrokken.

In de zitting der Badensche kamer van afgevaardigden te den 27sten April door den heer von *Itstein* op nieuw voorgesteld, de regering hij een adres te verzoeken, dat zij bij de Bondsver-gadering op de handhaving der Hanoversche grondwet van 1833 zou aandringen. De Minister von *Bühkerdorf* heeft dit voorstel met kracht bestreden, annuoerende, dat volgens de grondwet de stenden alleen bevoegd waren tot de medewerking bij de rege-ling van binnenlandsche aangelegenheden, en dus geenerlei recht hadden, om zich met de belangen van andere tot het Bond-gemeenschap behoorende Staten te bemoeien, terwijl hij ten slotte verklaarde, dat hetzij het voorstel van den heer *Itstein* aangenomen werd, al dan niet, hetzelfde op de handelingen der regering geen

zoo als men weet, elks wettelijk aangehouden, guldend is. Het monument, dat te Stuttgart voor den dichter *Schiller* is opgericht, zal den 8 dezer, zijnde de gedenkdag van zijn overlijden, met groote plechtigheid ingewijd worden. Op het plein, waar dit monument staat, zal een groot amphitheater zijn opgericht, tot ont-vangst der talrijke genoodigden. Het stutgarter muziekgezelschap, met soortgelijke gezelschappen uit andere duitsehe steden vereenigd, trekt in staligen optogt derwaarts, en opent het feest met het zin-gen eener voor die gelegenheid vervaardigde Cantate. Het oogen-blik der ontdekking van het gedenkteeken wordt door het luiden van alle klokken der stad verkondigd, en vervolgens de feestrede door den Heer *Orstaf Schwab* uitgesproken, waarna de muziek-vereeningingen weder toepasselijke gezangen aanheffen. Hierna zal de overgave van het monument, door de vereening, die met de inzameling der bijdragen en de noodige beschikkingen is belast ge-weest, aan de stad Stuttgart, plaats grijpen, en het feest wordt volgens gewoonte bij soortgelijke gelegenheden, met een maaltijd besloten.

— Dit Berlijn wordt van den 27 April het volgende gemeld:

Reguleren ten elf ure des Morgens heeft de President *Kleist* zich naar het hotel van *St. Petersburg* met een raadsheer be-geven om den aartsbisschop van Posen het tegen hem geslagen vonnis te betoekenen. Dit vonnis is in de volgende bewoordingen verval-len: De aartsbisschop van Ghezen en Posen, de heer *Dunin* wordt ontheven van de beschuldiging der misdad van hoog verraad en het aanzetten tot opstand tegen het gouvernement, doch wordt veroordeeld tot eene gevangenzetting van zes maanden in eene for-teres, de berooving zijner waardigheden en functien en in de kosten van het proces voor zijne ongehoorzaamheid aan de bevelen van het gouvernement en de weigering om de willekeurige maat-regelen, die hij in zijn bisdom had aangenomen, te herroepen. De Aartsbisschop is bovendien onbekwaam verklaard om voortaan eenige openbare bediening in Pruisen te bekleeden. Hij kan langs eenen wettigen weg zich tegen dit vonnis verzellen.

De prelaat heeft verklaard dat hij van het hooger beroep alzag, aangezien, hij altijd de bevoegdheid der regbank die hem veroor-deeld heeft, had afgewezen en nog afwees. Hij voegde hierbij dat hij zich gaarne onderwierp om de tegen hem uitgesproken straffen te ondergaan.

Denzelfden dag heeft de prelaat aan een zijner beestvrienden gezegd, Ik heb geen spijt van mijn bisdom noch van de voordeelen die daarvan afhangen. Indien ik daarop meer prijs gesteld had dan op mijn geweten, zou dit proces geen plaats gehad hebben; doch het smart mij bitterlijk dat dit geschil tusschen mij en een Vorst ge-wezen is, voor welke ik persoonlijk de grootste achting koester. Overigens ik ben een bejaard man en zal de avond van mijn leven besteden om voor mijne vrienden en vijanden te bidden.

Wij vernemen uit eene geloofwaardige bron dat de Aartsbisschop tot nader bevel alhier zal verblijven; hij zal zijne vrijheid genieten altijd onder voorwaarde om de hoofdstad niet te verlaten zonder de toestemming van den Ministers von *Attenstein* en *Ruchow*. Het proces van den Aartsbisschop is bij gevolg geëindigd.

Een brief uit Westfalen meldt dat Mgr. de Aartsbisschop van Keu-len gevaarlijk ziek is. (Correspondent van Hamburg).

De Koning van Hanover heeft de onlangs geschorste Stenden-Ver-gadering tegen den 28sten dezer weder bijeengeroepen, bij de na- volgende den 3den dezer uitgevaardigde proclamatie:

ERNST AUGUST, enz.

Naardien wij besloten hebben de op den 2den Maart jl. verdaagde Stenden-vergadering des Koninkrijks tegen den 28ste dezer maand weder te laten oproepen, zoo doen wij dit bij de tegenwoordige weten, en wel met de uitnoodiging aan de gezamenlijke leden der beide kamers, om zoo tijdig in onze residentie op te komen, dat de handelingen der Stenden eenen aanvang kunnen hebben.

Wij vinden ons bewogen, onzen genadigen wil te doen kennen, dat de aanstaande zitting slechts van korten duur zijn moet, vermits de ter behandeling voor te dragen onderwerpen zoo veel mogelijk, tot de toestemming der noodige belastingen en eene met die van het vorige jaar gelijkstaande vermindering van belastingen wenschen te bepalen, en het voegzaam achten, dat ingeval, gelijk wij moe-ten verwachten, onze getrouwe algemeene Stenden-vergadering eene commissie tot onderzoek onzer voorstellen van 15 d. j. betrekkelijk de afscheiding der kassen en de wederinstelling van den raad der schalkist mogt benoemen, dezen haren arbeid gedurende eene ver-daging in de zomermaanden volbrengen.

Onze reeds vroeger te dien aanzien aan den daggelegde bedoe-ling werd miskend, en in onze verklaring van 15 Februarij jl. op-gegeven gronden, moeten ons tot het besluit nopen, om vooreerst van derzelver verwezenlijking af te zien.

Daar nu de wensch naar zulk eene verdere ontwikkeling en aanvulling der bepalingen van het koninklijk patent van 7 Decem-ber 1829, in den jongsten tijd van verschillende kanten herhaald is geworden, zoo kan dit ons verzeker slechts in onze overtuiging van de juistheid onzer oorspronkelijke bedoeling versterken, maar toch geenzins de redenen wegnemen van ons den 15 Februarij dezes jaars geopenbaard besluit.

Tevens maken wij onzen wil bekend omtrent een hooggewichtig onderwerp, dat met de voormelde beraadslaging in het naauwste verband staat.

Het is ons namelijk niet onbekend gebleven, dat door een groot gedeelte onzer getrouwe onderdanen de in het koninklijke patent van 7 December 1829 vervatte bepalingen voor ongenoegzaam ge-houden worden, en bij herhaling is ons het raadzame eener ver-dere ontwikkeling en aanvulling van de in dat patent vervatte grond-beginselen der staatsregeling voorgesteld geworden.

Mogt intusschen de algemeene Stenden-vergadering dezen wensch als dien van onze veel geliefde onderdanen uitspreken en ons voor-stellen doen, welke ons de hoop geven, dat beidede kamers der algemeene Stenden-vergadering van den ernstigen wil bezielde zijn, om door eene bezadigde ordelijke beraadslaging eene overeen-stemming in dit opzigt tot heil onzes lands te helpen daarstellen,

dan willen wij op eene verklaring daaromtrent volgaarne acht slaan.

„ Bij het gewigt des onderwerps en bij onze vaste overtuiging, dat sommige kies-kollegien omtrent onze waarachtige landsvaderlijke begrepenheden en te voor onszelve zedelijke handelingen vrede willen maaken de proclamatie in de eerste afdeeling onzer wewerzaming geplaatst worden.

„ Gegeven te Hannover . 3 Mei 1839.

„ ERNST AUGUST
„ Von Schetler,“

ENGELAND.

LONDEN den 7 Mei.

De gewapende zamenscholingen der Chartisten op onderscheidene punten van Engeland, schijnen eene zekere ongerustheid bij het gouvernement te veroorzaken, hetwelk sedert eenigen tijd met zorg waakt over deze demagogische handelingen. Men kan hierover door de volgende proclamatie oordeelen, welke in de *Londensche Courant* gevonden wordt.

Victoria Koningin van Engeland enz.

Onderrigt zijnde dat in eenige gedeelten van ons Koningrijk een groot getal personen onlangs onwettiglijk zijn bijeengekomen om zich aan oefeningen, bewegingen of militaire evolutien over te geven; aangezien dergelijke vereenigingen en daden van dien aard bij de wet verboden zijn, als gevaarlijk voor de rust en veiligheid onzer onderdanen en voor ons eigen gezag en dat al diegenen, welke zich daaraan schuldig maken de straf van verbanning of gevangenzetting verdienen, bij gevolg vreezende met regt de hagehele gevolgen, die ongetwijfeld deze onwettige praktijken zouden te weeg brengen, indien wij hen straffeloos lieten voortgaan, en krachtdadiglijk besloten hebbende om de wetten ten uitvoer te doen leggen tot kastijding der schuldigen, na het advies van onzen bijzonderen raad te hebben ingewonnen, hebben wij vermeend de tegenwoordige proclamatie te moeten afkondigen ten einde aan al de vrederegters, Scheriffs, onder Scheriffs en alle andere burgerlijke personen aan te bevelen om te arresteren en aan de justitie over te geven de in de hierboven genoemde handelingen betrokkene personen. En aangezien in vele gedeelten van ons koningrijk een groot getal personen onlangs bijeen geschoold zijn, waarvan vele met stokken waren gewapend en andere vijandige wapenen droegen en trachtende de rust te verstoren met zich aan ontrouwe daden over te leveren, die onzer onderdanen hebben verantrast, en dat dergelijke vereenigingen strijdig zijn met de wetten en gevaarlijk voor de rust van ons Koningrijk en voor de eigendommen en het leven onzer onderdanen; om deze redenen verplichten wij stipdelijk alle vrederegters, Scheriffs, onder Scheriffs en alle andere burgerlijke officieren hoegenaamd om al hunne pogingen aan te wenden ten einde de wetten te doen eerbiedigen, alle onwettige bijeenkomsten voor te komen en uit een te drijven, en de schuldigen aan de justitie over te geven. Wij dringen bovendien bij al onze opregte onderdanen ten sterkste aan, om vaardige en krachtdadige hulp aan onze Officiëren van justitie, Sheriffs, onder Sheriffs en alle andere burgerlijke officieren in de uitoefening hunner functien voor de handhaving der openbare rust, te verleen.

Gegeven op ons paleis van Buckingham den derden dag van Mei en het tweede jaar van onze regering.

God behoede de Koningin! *Victoria.*

— Te Llanidloes, in het land van Galles hebben zware onlusten plaats gehad. De Chartisten hebben een hunner die de bijzondere reglementen overtreden had, in het water geworpen; Te Cheltenham is de schouwburg afgebrand.

FRANKRIJK.

PARIJS den 7 Mei.

Frankrijk heeft nog geen ministers en het algemeen gevoelen schijnt te zijn dat het provisoneel kabinet, zoo als het thans bestaat, zelfs de zitting zal eindigen.

Men gelooft dat in de centums een groot getal afgevaardigden gevonden worden die bereid zijn de voorloopige twaalfde gedeelten toe te staan die voor het ministerie onvermijdelijk zijn om den loop van zaken des lands gaande te houden. De zitting zal weldra gesloten worden wanneer het ministerie de zekerheid zal verkregen hebben de zaken des lands te kunnen besturen.

Dezer dagen hebben de personen, welke bij de laatste volksoptelling in deze hoofdstad gegrepen waren, te regt gestaan. Zij waren tien in getal, en benoorden, met uitzondering van zekeren *Rouzein*, die zich ontf officier der marine noemde, allen tot de klasse der handwerkers. Een hunner is vrijgesproken, naardien het bleek dat hij alleen door nieuwsgierigheid naar de plaats gedreven

was, waar de ongeregeldheden voorvielen. De anderen zijn tot gevangenis, of van eene maand of van slechts eenig dagen, veroordeeld. Alleen zekere *Victor Carnier* is tot eene gevangenis straf van een jaar en eene geldboete verwezen, en voor de twee andere onder toezigt der politie gesteld. De beslotenheid, die zamen te nemen waren, een roede om eenen rood vest voor de regtbank verfoende, scheen er zijne eer in te stellen van voor eenen voorvechter der vrijheid gehouden te worden. Hij droeg er roem op, dat hij ergens eenen sabel had overgenomen, om hun die hij zijne broeders noemde, bijstand te verleen. Op de vraag van den President, wie hij door zijne broeders verstond, antwoordde hij dat het die slagtoffers van het willekeurig gezag waren, welke men, even als hem, naar den kerker sleepte, en op de aanmerking, dat de autoriteiten steeds met de grootste verschooning te werk gingen, en alleen de meest schuldigen straffen, hernam deze vurige Republiken, dat het diegenen waren, welke men doodsloeg, zonder dat zij in staat waren zich te verdedigen. Zijne straf is daardoor verzwaaard, dat hij reeds in 1836, wegens deelneming aan een komplot tegen de veiligheid van den staat, aangeklaagd was.

— Te Madrid heerschte, blijkens de berichten van daar ten gevolge der strooptogten van de benden van *Cabrera* in den omtrek, nog altijd gisting. De gewestelijke raad aldaar, die thans de revolutionnaire beginselen huldigt, heeft den 25sten April een adres aan de Koningin-Regentes ingediend, waarin de volgende zinspoken voorkomen.

„ De provinciale afgevaardigden willen zich niet buiten de grenzen van het mogelijke wagen, en zoo de oorlog hun een onheil te schijnt, waaraan men zich onderwerpen moet, opdat het vraagstuk van leven en dood tusschen het despotismus en de vrijheid beslist worde, ontveinen zij zich de mogelijkheid niet van een tegenspoed, die den troon van *Isabella II* tot in zijne grondvesten zou schokken en alle maatschappelijke banden verzwakken zou. Wat zouden dan, zonder de standvastige en krachtdadige ondersteuning van de nieuwe Cortes, vervuld van wijsheid, moed en vaderlandsliefde, het lot van Uwe Majesteit, van de Koningin *Isabella* en van onze instellingen zijn? Men is gedwongen te erkennen, dat de tegenwoordige Cortes zich zelve in wantrouwen hebben gebracht; en indien de veronderstelde gebeurtenissen plaats hadden, zouden zij wel verre van vertrouwen in te boezemen, eene verbittering bij het algemeen gevoel tusschen de ministers van Uwe Majesteit niet worden konnen doen bedaren. De provinciale afgevaardigden verzoeken, dat Uwe Majesteit de door hen uitgedrukte wenschen in overweging nemen, en de ontbinding der Cortes, niet slechts als een nuttigen en noodzakelijken maatregel, maar als den eenigen, die den troon en de vrijheid redden kan, beschouwen zal.”

Een soortgelijk adres zou door de nationale militie te Madrid worden ingezonden.

BELGIE.

BRUSSEL den 8 Mei.

Thans begint men al wederom eene groote kwestie tot onderwerp van redekaveling te nemen, te weten het slechten der sedert 1815, gedurende de vereeniging met Holland, in Belgie aangelegde vestingen. Het gouvernement maakt zich gereed om zich te onderwerpen aan de uitvoering van het protocol van 17 April 1831 en van de conventie van 14 December daaraanvolgende, aangaande tusschen de vertegenwoordigers van Belgie, Oostenrijk, Groot-Brittanje, Pruisen en Rusland, doch in welke conventie Frankrijk niet deelde even als deszelfs minister geen deel had aan het voorgaande protocol, waarbij werd vast gesteld, dat de vestingen Meeuwen, Ath, Mons, Phillippeville en Marienburg zouden worden geslecht.

— Al de sectien met uitzondering van eene, hebben het onderzoek betrekkelijk het ontwerp van wet op de Schelde toegelukkig. De benoemde rapporteurs zijn de heeren *Rogier, de Brouckere, F. de Merode, Andries, en Lebeau.*

NEDERLANDEN.

SHERTOGENBOSCH, den 10 Mei.

Naar men uit Rotterdam verneemt is te Oud-Alblas weder brand ontstaan in eene schuur, staande aan de noord zijde en toebehoorende aan denzelfden eigenaar van wien den 21 April een huis en schuur aan de zuidzijde afbrandden. Ditmaal werd de brand gelukkig vroeger ontdekt en nog in tijds gebluscht, en het is daarop gebleken, dat die aanvang genomen heeft in eene wieg, in boven-gemelde schuur staande, en waarin onbedwilling vuur moet gebracht zijn. Zaterdag heeft reeds een regtelijk onderzoek te dezer zake plaats gehad.

Ook dezer dagen ontstond brand aan den straatweg tusschen

Silversum en Soestdijk, nabij het tolhek, waardoor twee huizen tot op den grond zijn afgebrand, een van welke door een timmerman werd bewoond. De aangesnelde hulp heeft alleen den verderen voortgang kunnen verhoeden.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Staat, belast met de Generaal directie voor de zaken der Hervormde kerk, enz. van den 30 April 1839, no. 12, is uit eene, door de Hoofd-Commissie tot de zaken der Israëlieten voorgedragene nominatie, tot regent van het *Nederlandsch Israëlitisch Seminarium te Amsterdam*, benoemd, de heer *mr. S. P. Lipman*, advocaat aldaar, en zulks in plaats van den heer *E. Sijmons*, afgetreden.

(Staats-Courant).

Gisteren is alhier de 29. verjaardag van *H. K. H. Prinses Albert* van Pruisen met de gewone plegtigheden gevierd.

Men verneemt dat de zaak van *Martinus Zoeren*, welke bij arrest van het provinciaal hof van Noord-Brabant de dato 22 Januarij tot de doodstraf was veroordeeld wegens moedwilligen doodslag met voorbedachten rade, gepleegd op den persoon van *Giovanni Castiore*, ter plaatse genaamd *Rusthoek*, onder Oorschot, vergezeld aan diefstal op den openbaren weg en zulks na bereids wegens misdaad te zijn veroordeeld geweest, aanstaande Maandag voor het provinciale hof van Gelderland, te Arnhem op nieuw zal behandeld worden, naar welk hof de beschuldigde bij arrest van het hof van Cassatie is verwezen geworden.

Mogt de gemeente Bokhoven in de nabijheid dezer stad op den 17 November 1837 de onvergetelijke ramp ondervinden om veertien vrouwen en een man in de rivier de *Dieze* tusschen het dorp Engelen en deze stad door het omver slaan der marktschuit, het leven te zien verliezen niet minder ramspoedig was de nacht van Woensdag en Donderdag jl. toen een allerhevigste brand uitbarstte en vijf huizen in de asch legde.

Naar men verneemt ontstond de brand in eene varkensschop bij het huis van den heere *A. van Eyck*, Burgemeester dier gemeente en nam zoo spoedig toe dat binnen korten tijd het geheele huis in lichte laaije vlam stond en tot den grond toe met alles wat er in bevond benevens de registers en het geheele archief der gemeente een prooi der vlammen werden. Met zeer veel moeite is de heer Burgemeester de vlammen ontkomen en daar zijne kleederen reeds allen verbrand waren, toen hij het vuur ontdekte, hebben de bureu hem van kleederen moeten voorzien; vervolgens door gebrek aan spuiten sloegen de vlammen over tot de belendende huizen van *H. Mulders van den Bogaerd*, de wede van *Miln Hanse*, en de *W. van den Bogaerd*, op de welke men alleen heeft kunnen bereiken wat men bereiken kon. De schade is aanzienlijk en wordt bij den heere *A. van Eyck*, waar niets gespaard is gebleven, op 16,000 Gulden berekend. Gedeelte dezer woningen zijn voor brandschade verzekerd. De oorzaak van den brand is onbekend, doch men vermoedt dat dezelve uit waadwilligheid is veroorzaakt, vermits niemand noch bij dag noch bij avond wel vuur in de schop geweest is.

Men kan waarlijk zeggen dat deze Gemeente in een kort tijdverloop van slechts twee jaren gevoelige rampen heeft ondergaan, daar nog in het afgelopen jaar ook het huis van den Heer *van Eyck*, zoon des Burgemeesters geheel is afgebrand geweest.

VELD DRIEL, ... MEI 1839.

Mijne Heeren! In uw geëerd blad van den 30 April li. iets betrekkelijk de plegtigheid van *Witten Donderdag*, door den Hertog en de Hertogin van Modena hebbende gelezen, vertrouw ik dat aan U en de R. C. geen ondiens zal bewezen worden, zoo in dit blad een plaatsje kan ingeruimd worden van iets nader van zulk eene dergelijke plegtigheid te zeggen.

DE WITTE DONDERDAG aan het hof van Weenen. Uit Mistriss Trollope.

Onder de talrijke bewijzen van beleefdheid, waarmede ik gedurende mijn verblijf te Weenen overladen werd, trof geene mij meer datt die der graven van . . . die ons mijne dochter en mij gedurende de Hellige week naar de hoofdkapel geleidden. De dienst wordt er, met eene soort van weergalooze zielsverheffing waargenomen, en de ruimte is en zoo klein dat zonder hare bescherming er aan eene toelating voor ons niet te denken ware geweest. Ik herinner mij op goeden Vrijdag in de kerk van St. Rochus te Parijs een prachtig muziek gehoord te hebben, uitgevoerd door een krachtig orkest dat het oor streelde en de verbeelding boeide. Te Weenen in de kleine hekkapel, hoorde men geene noot muziek; men vernam slechts het geluid van menschenlippen, die de harroerende woorden van de welsprekendste in gezang uitspraken. Het is buiten mijn vermogen, om den indruk te beschrijven, te weeg gebracht door deze ernstige en plegtige woorden *Memento me Domine* enz. en door de streelende zwaarmoedigheid der daarop volgende

woorden *Pater in Manus tuas* enz. uitgesproken op eenen toon vol zachtheid en nederigheid.

De grooten der aarde luisterden in stilte, en het flauwe daglicht in de kapel, waar zich de Keizer, de Keizerin, de Aartshertogen en aartshertoginnen bevonden, welke allen schenen te knielen voor het Zwarte kruis, dat op het altaar hing; dit geheel maakte op mij eenen indruk, die al de pracht en heerlijkheid van Rome niet kunnen uitwisschen.

Op Witten Donderdag had de *voetwassching*, door den Keizer en de Keizerin plaats in de groote paleiszaal. Dit is eene treffende plegtigheid. Aan elke zijde der zaal werd, op eene met tapijten bedekte verhevene plaats eene lange nauwe tafel geplaatst. Elke tafel was bezet met 12 armstoelen, waarop geplaatst werden 12 grijsaards en 12 oude vrouwen, die door twee personen ieder geleid, de zaal binnen gevoerd werden. Hunne kleeding was zindelijk maar van genen vorm, die daaraan een even oud aanzien als de instelling zelve gaven. Toen zij nedergezeten waren, hoorde men het sein; drie harde slagen op den grond. Dadelijk opende zich de drom der officieren en groot dignitarissen, en de Keizer, door de Aartshertogen gevolgd, allen in uniform, begaf zich naar het boven einde der zaal. Daarna verscheen de Keizerin, gevolgd door de Aartshertogin *Sophia* en een twaalftal eeredames.

Zij plaatsten zich boven op de hoogten, op welke de tafels geplaatst waren, de Keizer en zijn gevolg aan de zijde der grijsaards, en de Keizerin, de Aartshertogin en hare dames aan de andere zijde.

De Keizerin plaatste zich op eene bevallige wijze tegenover een zindelijk oudvrouwtje, dat als oudste (eene eeuw min een jaar) tot den eersten rang geregtigd was.

Daarna kwam de Aarts Hertogin en vervolgens tien eeredames, die zich elk tegenover eene dezer goede oude vrouwen plaatsten, allen naar haren ouderdom gerangschikt, van de oudste, die bijna 100 jaren was, tot de jongste die 84 jaren telde.

Aan de andere zijde der zaal verrigten de Keizer, de Aarts Hertogen en hunne Edellieden dezelfde plegtigheid.

Na eenige verplichtende woorden aan elken armen gerigt te hebben (hetgeen meer dan eens eenen bos op deze vermagerde en gerimpelde gezigten bragt), nam het hof plaats, en eene dubbele rij bedienden met de Keizerlijke lieverei vertoonde zich aan het boven-einde der zaal dragende elk een schotel met smakelijk voedsel.

Wij waren voor de tafel der vrouwen geplaatst. De Keizerin was aan de linkerzijde, was zeer nadacht, natuurlijkerwijze op haar gevestigd; en niemand' ondinging immer het ceremonieel op eene meer waardige en in alle opzichten betamelijke wijze. Het eerste gedeelte van deze Christelijke pligt bestond daarin, dat zij met eigen handen de vele voor de eerwaardige oude vrouwen toe bereide schotels op tafel plaatste, en dit deed zij met eene zoo roerende kalmte en eenvoudigheid, dat de vrome vrouw de Keizerin schier deed vergeten. Hare doorluchtige schoonzuster en al de dames volgden dit stichtelijk voorbeeld en de tafel was spoedig gedeekt.

Er ware drie geregten en een nageregt, alles overvloedig genoeg voor ieder om er zijn gezin eene week lang mede te spijzigen. De tafel werd door edele en koninklijke handen bediend met al de zorg en vaardigheid van bekwame bedienden.

Toen het middagmaal afgelopen was, werden de tafels spoedig weggeruimd en menging tot het merkwaardigste gedeelte der plegtigheid over. Er kwamen hofpages, dragende gouden kommen, kannen en servetten. De Keizerin trok hare handschoenen uit en bond zich een klein wit linnen voorschootje om den middel, terwijl de overige Dames voor de oude vrouwen tegen over haar knielden en aan dezelve eene kous en eenen schoen uittrokken. Dit gedaan zijnde, gingen zij achteruit, om plaats te maken voor de bedienden, die linnen doeken onder de voeten der oude vrouwen plaatsten om ze tegen de koude te beveiligen. Een Priester plaatste zich voor eenen daartoe ingerigten lessenaar en dié toevallig voor den Nuntius en den Turkschen gezant stond, die beiden op dezelfde bank als wij zaten. De eerste had des ochtends vroeg bereids den pligt der voetwassching aan twaalf armen volbragt, om de Keizerlijke plegtigheid te kunnen bijwonen. De Priester las het Evangelie, dat den Katholijke dit vrome werk voorschrijft, en het was gedurende deze lezing dat men zien kon, hoe opregt het godsdienstig gevoel was waarmede de Keizerin van Oostenrijk zich aan deze daad van nederigheid onderwierp. Zij had tot op dit oogenblik hare heilige roeping met een aanzien van zachte voldoening volbragt; maar haar gelaat heeft eene uitdrukking van ernst; vrij van alle gemaaktheid, scheen zij er behagen in te scheppen de pligten eener welwillende gastvrijheid uit te befeiten. Maar nauwelijks had de Priester eenige woorden van het Evangelie uitgesproken, of hare

ziel scheen in zichzelf te keeren, op hare lippen zweefde een gebed.

Toen de toebereidselen afgelopen waren, knielde zij voor de eerste arme vrouw neder, bevochtigde den hoek eens servets, wreef daarmede den voet der oude, droogde denzelfven af en boog haar Keizerlijk hoofd, om dien voet te kussen. Toen de Keizerin opstond, was zij zeer bleek en trachtte rollen uit hare oogen. Allengskens hernam zij hare gewone kalme, ontdeed zich van haat voor-schootje, en eindigde het roerende feest door om den hals van elke oude een lint te hangen, waaraan een beursje met 40 zilverstukken gehecht was. Hare bevalligheid verhoopte nog de waarde des geschenks; ik zag eene derzelve hare sidderende hand uitstrekken, om het kleed der Keizerin te vatten, hetwelk zij met drift tegen hare lippen drukte. De Keizer scheen mij toe zijnen plicht te vervullen met al den ijver en al de goedhartigheid, waardoor hij zich onderscheidt; doch wij waren te zeer verwijderd van zijne plaats, omwel te zien het geen er omging.

De 24 armen waren voor deze plegtigheid geheel nieuw gekleed geworden.

De ouderdom der mannen was van 99 tot 83, die der vrouwen van 99 tot 84. Al deze ouden worden uit de armste klasse gekozen en men neemt doorgaans die, welke in staat zijn naar het paleis vervoerd te kunnen worden.

Ik ben VW.

ADVERTENTIEN.

* * Voor een Civiele prijs is te huur een goed te 's Hertogenbosch staande beneden of bovenhuis of te zamen voorzien van vier boven en vier beneden KAMERS, KELDERS, POMP met PAKHUIS STALLING OPENPLAATS en verdere gerieflijkheden, zeer geschikt voor een Heeren Huis of Affaire te bevragen bij den drukker dezes, brieven franco onder Lett. B. B.

* * Men verlangt drie of vier Verwers Kantsch. hun Werk goed verstaande en van een goed zedelijk gedrag, die hiertoe genegen zijn, vervoegen zich liefst in persoon of met gefrankeerde brieven bij A. J. SCHULL Mr. Verwer te 's Bosch.

* * HENDRIK ANTONIJ BIJVOET, Openbaar Notaris, residentende te 's Hertogenbosch, heeft provisioneel publiek en voor alle man verkocht.

1e. K O O P.

Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, in de Sint Jacobstraat, gekw. D. No. 523, V. D. No. 460, kadaster sectie H. No. 177.

Ingezet met de Slagen op . . . f 290,00.

2e. K O O P.

Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen in de Windmolenbergstraat, te 's Hertogenbosch, gekw. D. No. 377 V. D. No. 411, kadastraal bekend abusievelijk ten name van GOVARDUS ABBEMA, sectie H. No. 242.

Ingezet met de Slagen op . . . f 545,00.

3e. K O O P.

Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen in de Windmolenbergstraat te 's Hertogenbosch, gekw. D. No. 376 V. D. No. 410 kadaster sectie H. No. 245.

Ingezet met de Slagen op . . . f 300,00.

4e. K O O P.

Drie HUISJES met ERF, staande en gelegen in de Schilderstraat, te 's Hertogenbosch, gekw. D. Nos. 627, 626 en 625, V. D. Nos. 26, 25 en 24 kadaster sectie H. Nos 539, 540 en 541.

Ingezet met de Slagen op . . . f 620,00.

De Finale Verkoop zal geschieden bij het uitbranden van Waslicht te 's Hertogenbosch, in het Eindhovens Kof-sijhuis bewoond bij MARTINUS LANDHEER, op Don-derdag den 16 Mei 1839, des avonds ten zeven ure.

Nader informatie zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris BIJVOET voornoemd.

ZEGT HET VOORT.

Te 's Hertogenbosch bij D. A. A. DE HOON, Boek- en Courantdrucker.

INNAAM DES KONINGS.

Op Maandag den dertienden Mei 1839 negen en dertig en volgende dagen, telkens te beginnen des namiddags om twee ure, zal er ten huize van ELISABETH VAN AARDEWYK, Weduwe CORNELIS VAN UDEN, in de korte Kerkstraat te 's Hertogenbosch, om Kon-stant getal worden overgaan, tot den Geregtijken ver-koop van:

Eenig CRISTAL, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, staande WINKELS en verdere HUISMEUBELN.

ZEGT HET VOORT.

* * N.B. De Verkoop van MOBILAIRE GOEDE-REN, bepaald op den 13den dezer ten huize van wijlen den Weidaf Gestrengen Heer VAN THIENEN is uitgesteld tot op Donderdag den 25sten Mei 1838.

M A R K T - B E R I G T.

De prijzen der Granen zijn alhier van Woensdag den 8 Mei geweest:

Rogge (per Ned. Mud)	f 7 - 50 - a 7 - 16
Boekweit	- 5 - 66 - a 0 - 60
Haver	- 0 - 00 - a 0 - 00
Garst	- 0 - 00 - a 0 - 00
Het Nederlandsch pond Boter	- 0 - 86 - a 0 - 78
De 3 . . . . . Roggenbrood 34 Censt.	

B I N N E N L A N D S C H E B E U R S P R I J Z E N.

BEURS VAN AMSTERDAM

Heden, Woensdag 8 Mei 4½ Ure.

Werk. Sch. 2½ pCt. 55½, Dito. 5 pCt. 102½ Kansbiljetten f. 27½, Am. Synd. 4½ pCt. 95½, ¼. Dito. 3½ pCt. Handelsm. 179½, Oost-Indie. 5 pCt. 98½, ¼. Haarl. Dito. 104 Ardoins van 85 p. st. 19½, ¼. Oude Russen 104½.

Latere Berigten

PARIS, den 8 Mei

De Fransche dagbladen deelen geen bijzonder nieuws mede: — Heden zijn de beraadslagingen over het voorstel van adres aan den Koning door den heer Mauguin gedaan, begonnen; men verwacht hevige debatten. De voornaamste redenaars der vergadering zullen, zegt men, het woord voeren; onder andere de heeren Guizot, de la Martine, Barrot, Berryer en Thiers.

Heden morgen heeft de vereeniging der 221 in haar bilijk ongeduld om de ministeriele crisis te zien eindigen besloten van zich niet te zullen verzetten tegen het beginsel van het adres en dat hare tegenwerpingen, zoo men vermeende dat dezelve zouden moeten gedaan worden, alleen over de bevoordelingen van het voorstel zouden loopen.

(Journal des Débats).

Berigten uit Londen van den 5 melden:

De Charlisten hebben onlangs te Bristol eene volksbeweging begonnen. De oproerigste redevoeringen zijn in die bijeenkomst door de werktieden uitgesproken. De thema van bijna al de redenaars, was deze: de vrijheid of de dood. De politie is het echter gelukt de groepen des avonds uit een te drijven.

— Berigten uit Munster van den 26 April houden in dat aldaar het gerucht algemeen verspreid was, dat de Koning de gevangenisstraf tegen Mgr. den Aartsbisschop van Posen uitgesproken, veranderd had in een verbod om de hoofdstad gedurende zes maanden niet te verlaten, met vrijheid om eene verblijfplaats in een bijzonder huis te kiezen. Zekere bijkomende omstandigheden veroorloven te gelooven dat deze tijding bevestigd worde.

Men verwacht altijd berigten uit het leger van het Noorden. De aanval van Ramalès had den 27 moeten beginnen. De Generaal Alaix twijfelde niet aan den goeden uitslag en men zeide in eenige kringen dat de Graaf Luchana aan het hoofd van 20,000 man dadelijk van Ramalès naar Arragon met Maroto zou verrekken, om zich tegen Cabrera te meten.

— De Graaf Pozzo de Borgo heeft een prachtig feest aan den Groot Vorst Alexander en Prins Frederik Hendrik gegeven. De koningin heeft de beide Vorsten op het paleis van Buckingham ontvangen, waarna zij een bezoek bij de Hertogin van Kent hebben afgelegd.

BRUSSEL den 8 Mei.

Bij de opening der zitting van Gisteren heeft de Kamer verschei-dene rapporten ontvangen namentlijk dat der Commissie belast met het onderzoek van het ontwerp tot ratificatie der handelstraktaten en dat van schepvaart gesloten met Frankrijk en de Porte. De Commissie heeft tot het aannemen met eenparigheid van stemmen besloten.

De Kamer heeft vervolgens de ontwerpen tot supplementaire credieten voor de departementen van buitenlandsche zaken en oorlog met eenparigheid der aanwezige leden aangenomen.

— De Moniteur deelt de akte van beschuldiging tegen Bartels en Kats mede, die meer dan negen kolommen van dit officieel blad beslaan.

— Men verneemt dat Z. Em. de Kardinaal Aartsbisschop van Mechelen Dinsdag en Woensdag den 14 en 15 dezer het Heilig Sacrament des vermits te Brussel zal afdien.

— Naar uit Dresden gemeld wordt zal de Stad Carlsbad in Be-hemen dit jaar de vergaderplaats van een groot getal diplomaten zijn, om over de algemeene zaken van Europa te beraadslagen.